Ч. 65. Львів, пятниця 12 мая 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік І.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 1000 М
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 75 марок, Чехословаччині 25 корон ч., Болгарії 50 левів, Румунії 50 лей, Австрії 1400 корон. Зміна адреси 50 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ:
Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення" 50 М., в „Надісланім", в „Оповістках" і некрольоги 75 М. Між новинками і в редакційній части 150 М., на першій стороні 200 М. За дрібні оголошення 15 М від слова; товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Виходить о годині 7. рано.

Один прим. 40 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

Ґенуа.

Позитивні факти. — „Але" й рішучість Л. Джорджа. — Три домагання для Поанкаре — Відповідь Парижа.

*Відень, 4. мая 1922.**)

(*г. м-й.*) В перших днях мая принесла ґенуенська конференція два позитивні факти, які повинні ворожити кінцевий успіх самій конференції, а її ініціяторови зготовити тріюмф, який введе його імя на сторінки всесвітної історії як одного з найбільших політичних кермачів світа.

Тими двома фактами є: а) виготовлення меморандум великого політичного значення для Европи в справі російського питання; б) друге засідання пленум конференції з ухваленням внесків комісій: фінансової й транспортової.

Значить, конференція, мимо тяжких кріз, спричинених саботажем певних чинників, на втіху доведеної до руїни Европи, працює вже навіть позитивно.

Початок мая приніс прояснення в атмосфері, яка парювала через три тижні над Ґенуєю. Сьогодня можна вже сміло твердити, що Л. Джордж з групою держав, яка піддалася його кермі, рішений на все, щоби конференцію довести до успішного закінчення.

Та ся постанова Льойда Джорджа є тим характеристичнійша, що саму його особу полишає історії иншою, не такою, якою вона булаб записана.

Ми бачили Льойда Джорджа мужним і великим у війні — він побідив центральні держави, — але ми його бачили, як він сердився, кидав громи в обороні певних справ, а вкінці уступав і йшов на компроміси. І тому й осуд усіх народів Европи про сього державного мужа зводився до: „так!"..., „але!!". І те „але" в останніх часах, в осуді англійського премієра в опінії Европи було взяло верх над „так" — нпр. Горішня Сілезія, Бульонь. Ми досить багато присвятили вже місця в нашій статті з 30. квітня ц. р. двобоєви Л. Джордж — Поанкаре... Ми підчеркнули рішучу поставу сього англійського не лиш державного, але й історичного, політичного мужа... та між стрічками не забували ми на те „але".

Щойно Льойд Джордж, виправляючи в дорогу Барту до Парижа, виявив себе таким, що ставить поза скобки те „але". Маємо на увазі його відому промову на бенкеті представників американської і англійської преси в готелю „Олімпія", яку він неначе на закінчення своїх попередніх промов, виголосив знов під адресою Франції. Присутні подають, що Льойд Джордж уже раз подібну промову виголосив в 1911 р. — не як премієр — а як член англійського парляменту, з приводу марокканського політичного конфлікту під адресою Німеччини. Німеччина злегковажила її, і в р. 1918 лежала у ногах побідника — Англії.

„Олімпійська" промова виявила англійського премієра не лиш великим, але й рішучим. За словами пішли вже сим разом й діла. До подорожної торби Барту вкладає він три домагання для п. Поанкаре: а) десятилітній розєм, б) конференція держав, що підписали версальський мировий договір, при співучасти самого Поанкаре, в) справу Східної Галичини, себто справу границь держав на захід від Росії й України, з дописком: або... або...!

Сі справи він бажає полагодити ще в Ґенуї, з дотеперішнім своїм союзником Францією, — а коли вона не схоче, — то Л. Джордж показав вже дорогу, яку він на той випадок вибере. А нею є: навіть без Франції, а до осягнення цілі. На ту дорогу вступив він вже з приводу російського меморандум. Не поміг протест Бельгії, не спинила його недостача французького підпису під меморандум, він його доконав, а Факта доручив.

Льойд Джордж на прощання Барту поручив Поанкаре таке переказати: „Мир з Росією мусить бути заключений за всяку ціну, хочби без Франції й Бельгії".

Барту відїхав і в Парижі гули наперед вже громи, що він їде на те, на що приїхав був з Кан Бріян, — а то, щоби не вернутися. Та Барту вернув до Ґенуї.

З чим?! Не хочемо випереджувати преважних подій, але наведемо за сьогоднішними телеграфічними донесеннями відомости з Парижа, які говорять про відповідь Парижа Льойд Джорджови. Ті відомости звучать: „Офіціозний коментар в справі рішення нинішньої ради (французьких) міністрів вияснює поняття договору про забезпеку, на якій Франція погоджується в тім напрямі, що европейські держави дають собі взаїмну забезпеку против заатакования. Франція кладе умовою, що на се дасть також свою згоду Росія. Росія мусить зобовязатися, що не нападе на своїх західних сусідів і визнає на протязі десятьох років границі устален мировим договором у Версайль, яких Росія не підписала. Дальше ставляє Франція як умову, що її права до санкцій на основі версайльського договору будуть збережені, коли Німеччина зломилаб договір. Рівночасно вона домагається, щоб до пакту про (божий) мир влучено теж міжнародні договори в справі прогнання Гогенцолернів і Габсбургів з країв, в яких вони правили. Не тільки ся точка вдоволить малу антанту, але також домагання Франції, щоби загальний мировий договір затвердив договір, на основі которого повстала мала антанта. Також французько-бельгійський договір мав би увійти до загального мирового договору. Проблєму розброєння треба обмежити 8. арт. договору про Союз Народів.

З уваги на те, що Німеччина й Росія ще не належать до Союза Народів, 10 артикул статута Союза Народів мусить бути поширений також на сі народи окремою [illegible] загального мирового догово[illegible] сього виходилоб, що Фра[illegible] буде робити ніяких перепон [illegible] ві приступлення Німеччини [illegible] до Союза Народів на найблизшім його засіданню".

Наша суспільність оцінить вагу отсього комунікату. Франція, по довгій мовчанці, та мимо польських заходів, сьогодня в рішаючім моменті, піднимає преважне рішення, яким стверджує, що східною границею Польщі є лінія Керзона. — Остерігаємо нашу суспільність перед оптимізмом, але з другої сторони наша суспільність повинна як слід оцінювати ті рішення, які кляузулюють наше політичне „бути або не бути".

*) Хід подій значно випередив, а властиво ускладнив деякі квестії ґенуенської конференції. Мимо того загальний зміст статті нашого шан. кореспондента не втратив свого значіння, а його погляди вірної оцінки. Це й є причиною, що ми все таки друкуємо цю спізнену кореспонденцію.

✝

Львівська Повітова „Січ" з глибоким жалем повідомляє своїх членів про смерть свого осаула

ЮРІЯ ОТМАРШТЕЙНА

б. полковника генерального штабу Армії УНР, замордованого невідомими бандитами в Щипюрні. **ПОВІТОВА „СІЧ"**

15. с. м. здержимо висилку часопису всім ВП. Передплатникам, що залягають з передплатою за місяць май!

Версайльська границя на Сході Европи.

Відень, 4. мая 1922.

„Росія зобовязується не атакувати своїх західних сусідів і на десять літ признати ті границі, які постановлено версайльським мировим договором, а яких Росія не підписала". Таку постанову підняв французький кабінет 3. ц. м. і передав її Барту до закомунікования синедріонови держав, зібраних в Ґенуї.

Тою постановою ствердила Франція, що західна границя Росії й України і східна для Польщі є установлена версайльським мировим договором, та що Франція стоїть і стоятиме непохитно на тім становищі. Иншими словами ця справа для Франції є полагоджена, а всякі инші договори або спроби держав, що лежать на захід або на схід від тої границі, її перечеркнути, Франція відкидає й їх не признає.

Тому займемося близче версайльською границею на Сході Европи та її історією аж до нинішнього дня. Підемо хронольогічним порядком, маючи передовсім на увазі Східну Галичину й Польщу.

1. Загальні границі Польщі установили держави Антанти мировим договором в Версайлю (арт. 87), приймаючи за підставу, що Польщу творяться на неспірно польських етнографічних територіях.

Уступ того артикулу, що говорить про східну границю Польщі, звучить дослівно так: „Наскільки границі Польщі в дотеперішнім договорі не є близче означені, будуть вони пізнійше визначені головними

союзними і осоюзними державами".

2. Перше потягнення границі між Польщею і Східною Галичиною державами Антанти наступило 20. листопада 1919 у проєктованім т. зв. статуті для Східної Галичини. Потягнена там границя між Східною Галичиною і Польщею ішла: На захід: від точки, де бувша границя між Австро-Угорщиною сходиться зі східною адміністраційною границею місточка Белзця і на південний захід та сама адміністраційна границя; дальше адміністраційна границя політичних повітів Чесанова на заході, а Рави Руської на сході. В продовженню на південний захід адміністраційна границя між повітами Чесанів та Яворів, перетинаючи кут, утворений біля села Липовиця, лінією, яка має бути означена на терені, що лежить около два кільометри на північ від сеї місцевости. Дальше в напрямі на південь адміністраційна границя між повітами Ярослав і Перемишль (на заході) й повітами Яворів, Мостиска. Самбір, Старий Самбір по порядку на сході; відтак в напрямі на південь до скруту, віддаленого 1 км в напрямі південного сходу від горбка 519 (Радич), адміністраційна границя між повітами Добромиль і Старий Самбір; звідси в напрямі південного заходу аж до скруту сеї границі, приблизно 15 км на південний захід від Хирова й на віддаль приблизно . . . . . . від Хирова і 2 км, на південний схід від горбка 733 — лінія до означення на терені, що перетинає залізничий шлях Хирів-Самбір, в місці около 2 км, на південь від горбка 1355 (Ґалич) — адміністраційна лінія між повітами Добромиль і Лісько на захід і повітами Старий Самбір і Турка на схід. Ся границя одначе ріжниться від сих розмежувань у двох точках, які мають бути означені на місці; а) в тім місці, де адміністраційна границя звртається на захід від шляху, який веде від Хирова до Лютовиск [illegible] осіб, що сей шлях лишається в цілости на польській території; [illegible] точка місцевости Бібрка, [illegible] осіб, що ся місцевість лишається також на польській тери[illegible]

3. В доповненню до 87 арт. версайльського договору Найвища Рада Мирової Конференції 8. грудня 1919 взяла на свої наради справу цілої східної границі Польщі й ухвалила по проєкту делєгата Зєдинених Держав Полька слідуючу граничну лінію, яка переходить через: Гродно, Вапівку, Немирів, Берестє-литовське, Дорогуськ. Устилуг, на схід від Грубешова-Крилова, на захід від Рави Руської, на схід попри Перемишль аж до Карпат.

Як бачимо, Найвища Рада установила границю між Східною Галичиною і Польщею по лінії, потягненій у проєктованім статуті, а тим самим доповнила згаданий уступ 87. арт. версайльського договору. *)

Треба підчеркнути, що держави Антанти, установивши границю між Східною Галичиною і Польщею дня 8. грудня 1919, на тім же засіданню інкорпорували до Польщі т. зв. Західну Галичину як польську етнографічну територію. Сього рішення Найвища Рада не подала до публичного відома ізза большевицької грози, бажаючи, щоб Польща покишо держала протибольшевицький фронт якнайдальше на схід від своєї етноґрафічної території, себто від визначеної її границі. Але те рішення подали держави Антанти до відома Польщі й тодішньому російському антибольшевицькому (Денікінівському) правительству, а то тому, бо осінню 1919 грозило зударення армії Денікіна, до якої перейшла Галицька армія, з польськими військами і се було одною з причин вирішення східної границі Польщі.

Є се одинокий міжнародній правний акт, виданий державами Антанти в справі установлення східної границі Польщі й ті держави до сьогодня стоять незмінно при своїм рішенню.

Польський уряд, одержавши таке рішення, зачинає від тепер працювати послідовно над тим, щоб його повалити й добути собі поза плечима Антанти [illegible], дальше на схід висунену границю. Сю роботу веде Польща всякими способами. Польський ґенеральний штаб старається доказати в Парижі, що границя, визначена 8. грудня 19 9, є зі стратеґічного боку (на випадок війни) не до вдержання та що границю Польщі на сході з тих причин треба посунути бодай до лінії, на якій спинилися були німецька й австро угорська армія при підписуванню берестейського мира.

Колиж мимо деякої піддержки зі сторони французького ґенерального штабу держави Антанти заявили, що їх рішення є дефінітивне, тоді Польща постановила їх поставити перед доконаний факт.

Пілсудскі вже під конець грудня 1919 заключує договір з Петлюрою на основі якого: 1) дістає зречення Галичини в користь Польщі і сим способом хоче перечеркнути установлену границю державами Антанти між Східною Галичиною і Польщею; 2) доводить до спільної кооперації в поході на схід, щоби зброєю перечеркнути також визначену Польщі границю на північнім сході.

Коли французький уряд довідався про приготовання Польщі до офензиви на схід, то хоч він був тоді за польською офензивою проти большевиків, всеж таки тодішній французький премієр Мільран нотою з марта 1920 року повідомив Польщу, що її східна границя не може бути посунена поза лінію з 8. грудня 1919 *).

4 Тимчасом польський похід весною 1920 скінчився під Київом катастрофою, а большевики в липні 1920 станули під Варшавою. Саме в тім часі зібралася Найвища Рада в Спа на свою конференцію. Супроти грози упадку Польщі держави Антанти ще раз проклямують вдержання Польщі лише в її етноґрафічних границях. Рівночасно заключують держави Антанти з Польщею відомий договір в Спа 10. липня 1920 р, який в імени Польщі підписав тодішний її премієр Грабскі. В тім договорі поновно держави Антанти потвердили визначену ними східну границю Польщі з 8. грудня 1919, яку також сим разом підписала Польща, з чим дотепер отягалася.

Граничну східну лінію Польщі подала тепер Найвища Рада офіціяльно до публичного відома тим способом, що льорд Керзон подав її в телеграмі з 11. липня 1920 р. до Чічеріна, а Бонар Льов оголосив її 14. липня 1920 в англійськім парляменті. Від Спа східна границя Польщі одержала назву лінії Керзона.

Так устійнили східну границю Польщі не лиш держави Антанти, але також Польща зі свого боку дала на неї свій підпис.

Се рішення ввійшло в основу севрського договору, яким остаточно положено дефінітивні границі передовсім між державами, що повстали на розвалинах б. австро-угорської монархії, а який підписано 10. серпня 1920 р.

Тому що сей договір є ратифікований державами Антанти, а до того на основі поставленого внесення теперішнім французьким премієром п. Поанкаре, зареєстрований в Союзі Народів, мимо того, що він є вже відомий нашій суспільности, наведемо його ті постанови, що відносяться до границь Східної Галичини, зглядно до Східної границі Польщі взагалі:

„Зєдинені Держави Америки, Британська Імперія, Франція, Італія, Японія, яко головні держави союзні і заприязнені — Польща Румунія, держава сербо хорватсько словінська і держава чехословацька — бажаючи забезпечити суверенність Польщі, Румунії; держави сербо-хорватсько словінської та держави чехословацької на областях, які їм признано, після виміни повновластей, признаних за добрі і належно виставлені, вирішили отсі постанови:

„Арт. 1. З застереженням постанов поодиноких договорів, доповнюючих умов і доконаних постанов для унормовання актуальних квестій високі переговорюючі сторони **визнають суверенність** Польщі на територіях давної австро угорської монархії, які лежать на північ від визначеної низше граничної лінії (гл. мапа ч. 1.)

„Від точки на бігу ріки Одри зараз на південь від залізничого шляху Ратибор Богумин, на схід і аж до точки, де східна границя громади Персна стикається з давною границею між Австрією і Німеччиною:

давна границя:

„звідси на південь, південний схід і аж до точки, де границя між громадами Буковець і Яворника стикається з давною границею Шлеська і Угорщиною.

(Границя описана в децизії з дати: Париж 28. липня 1920. Рішення справи Тешинського Шлеська).

„Звідси на схід і аж до точки, положеної около 1·5 км. на південь від коти 1725 (Бабина Гора) на давній границі Галичини і Угорщини:

---

*) Сей статут в місяць пізнійше (22. грудня 1919), за справою англійського премієра Льойд Джорджа відкинула Найвища Рада. Належить згадати, що основу сього статута випрацював на порученя Дмовского й Падеревского проф. львівського університету Стажиньскі а польський уряд підсунув його державам Антанти.

Границя західної Галичини, потягнена в статуті, в дрізує від етноґрафічної території Східної Галичини українські повіти: Чесанів, Добромиль, Ярослав, Перемишль, Лісько і Сянік, Новий Санч, Новий Торг, та часини політичних повітів, які творять т. зв. Лемківщину: Коросно, Ясло, Грибів.

*) В комунікаті про рішення говориться, що Найвища Рада означила 8. грудня 1919 східну границю Польщі на північнім сході, а т. зв. Західну Галичину інкорпоровано до Польщі після границі, потягненої у статуті.

*) Польський уряд не оголосив ноти Мільрана. Щойно коли вшехпольська преса почала поборювати похід Пілсудского на схід, польський уряд оголосив її, а інспірована ним польська преса додала коментар, що похід Пілсудского був конечний, щоб перечеркнути визначену границю з 8. грудня 1919 р.

ЙОГАН ҐОТЛІБ ФІХТЕ

48)

Промови до німецького народу.

Переклав **М. ЄВШАН.**

(Продовження.)

І як довго той народ істнує, підпадають під той самий природний закон также всі дальші прояви його божественности, і знаходять в ньому свій вияв. Тим самим одначе, що той чоловік істнував і так ділав, він діла́є на дальше означення самого того закона і його діяльність стає постійною складовою застиною закона. І до сього мусить стосуватися все дальше, та йти його слідом. І таким чином він певний, що образовання, до якого він дійшов, останеться в його народі, як довго сам той народ буде істнувати, і буде постійною основою для всякого дальшого його розвою.

Отже народом у вищім означенню слова, зі становища погляду духового світа взагалі, є: загал людей, що живуть разом поміж собою в громаді, і плодяться без устанку самі з себе природним та духовим способом, а які всі разом підпадають під певний особливий закон розвою божественного. Спільність того особливого закону звязує власне у вічнім, а тим самим і в дочаснім світі ту товпу в природну цілість, що дійшла до розуміння самої себе. До самого того закону, відносно його змісту, можна вправді дійти в цілости, так як ми дійшли до нього, у Німців, як пра-народу; його можна навіть ще близче зрозуміти в деякій з його дальших прикмет, при помочі досліду над явищами такого народу; але дійти його зовсім при помочі поняття не може ніколи хтось, що сам без перестанку стоїть під неосвідомленим собі впливом того закону; хоч взагалі можна виразно добачити, що такий закон істнує. Той закон є щось „більше" образовости, що в явищу зливається безпосередно з „більше" необразованої первісности; і таким чином не можна їх власне в явищу знов розділити. То й закон означує вповні та докінчує те, що називаємо національним характером народа; той закон розвою первісного та божественного. На підставі останнього стає ясним, що люде, які після того, що ми до тепер говорили про заграницю, зовсім не вірять в первісність та її дальший розвій, лише у вічний круговорот видимого життя, і які завдяки своїй вірі стаються, як вони вірять, не є у вищім значінню зовсім народом, бо в дійсности їх властиво й не має, тим менше вони можуть мати національний характер.

Віра шляхотного чоловіка у вічну тревалість його діяльности на сій землі основується після того на надії на вічну тревалість народа, з якого він сам вийшов, і на його властивости після того укритого закона; без вміщування та попсовання з боку чогось чужого та не належачого до цілости того законодавства. Тою властивістю є вічність, якій він віддає вічність самого себе та своєї діяльности, вічний порядок річей, в який він вкладає своє вічне; він мусить хотіти його дальшого істнування, бо лише він є для нього тим розвязуючим засобом, при помочі якого короткий час його тутешнього життя розтягається на трівале життя на сій землі. Його віра і його стремління засадити нетлінні річи, його поняття, в якому він дає розуміння свого власного життя як життя вічного, є вузлом, який як найтіснійше звязує з ним самим насамперед його націю, а завдяки їй і цілий рід людський, і впроваджує до свого розширеного серця потреби їх всіх, аж до кінця днів. Його любов до свого народа в тім, що він передовсім його шанує, вірить в нього і тішиться ним, уважаючи за честь походити від нього. В тім проявляється божественність, а первісність удостоїла його зробити своїм одягом та своїм безпосередним засобом, аби впливати на світ; тому й на далі буде проявлятися в ньому божественність Опісля чинний, діяльний, посвячуючися для народу. Життя, лише як життя, як продовження змінчивого істнування, не мало й без того для нього ніколи вартости, він бажав його лише як джерела чогось тревалого; але ту тревалість обіцює йому лише самостійне дальше істнування його нації; аби її ратувати, він мусить навіть хотіти вмерти, аби вона жила, а в ній аби і він жив одиноким життям, якого він здавна бажав.

Так мається справа. Любови, що є правдивою любовю, а не лише забаганкою хвилі, не має ніколи в річах минущих, вона будиться і запалюється і спочиває лише у вічности. Навіть самого себе не може чоловік любити, хоч би й розумів себе як щось вічне; крім того він не є навіть в стані ані шанувати ані погоджуватися з собою. Ще менше він здібний любити щось поза собою, хиба що прийме його у вічність своєї віри і свого ума і звяже його з ними.

(Продовження буде.)

давна границя між Шлеськом і Угорщиною;

„звідси на південний схід і аж до точки давньої границі Галичини і Угорщини, положеної около 1 км. на північ від коти 1320 (Ма тура):

границя описана в децизії з дати Париж 28. липня 1920;

„звідси на південь, відтак на схід, опісля на північ і аж до точки давньої границі між Галичиною і Угорщиною, положеної на річці Білці о 500 м. від села Береги (Бжегі):

давна границя між Галичиною і Угорщиною;

„звідси в загальнім напрямі східно-північно-східним і аж до точки тої границі, положеної недалеко коти 487 на шляху Чорштин-Шепесофалю;

границя описана в децизії з дати: Париж 28. липня 1920;

звідси на схід, опісля на східно-південний схід аж до точки около 2 км. на південь від коти 1335 (Галич), де вона стрічає адміністраційну границю між повітом Ліско на захід і Турка на схід:

давна границя між Галичиною і Угорщиною.

„Ця точка (кота Галич) є спільною точкою трьох границь: Польщі, Чехословаччини і Східної Галичини.

„Комісія делімітаційна, предвиджена в арт. II. децизії з дати Париж 28. липня 1920 визначить на місці висше описану граничну лінію".

Все то висше сказане є перекладом 1. арт. договору в Севр.

З сього бачимо, що границя Польщі кінчається котою Галич, а дальше зачинається вже Східна Галичина.

Арт. II. севрського договору описує границі Чехословаччини з 1) Німеччиною, 2) Австрією, 3) Угорщиною, 4) Румунією, 5) Східною Галичиною і 6) Польщею.

Границя між Чехословаччиною і Східною Галичиною, яка в договорі уважається окремою державою, та Польщею є слідуюча:

5. Зі Східною Галичиною границя слідуюча: від точки 1655 висше описаної (точка в Карпатах спільна басейнам трьох рік Тиса, Вишо і Черемош) на зах.-північно захід аж до точки зіткнення з адміністраційною границею між повітами Ліско і Турка около 2 км. на південь від точки 1335 (Галич).

З Польщею — границя описана в арт. І. нинішного договору і арт. 83-тим мирового договору з Німеччиною з д. 28. червня 1919.

Комісія, зложена з 7 членів, з котрих 5-тьох іменують головні держави 1-го Румунія і 1-го Чехословаччина, буде установлена 15 днів після введення в життя нинішнього договору, щоби на місці визначити границю між Румунією і Чехословаччиною.

Пізнійші постанови полагодять справу визначення на місці границі між Чехословацькою державою і Східною Галичиною.

Арт. III. севрського договору означує границі Румунії з 1) Угорщиною, 2) Сербо-Хорватсько-Словінською державою, 3) Болгарією, 4) Чорним Морем, 5) на північнім Сході, котра то лінія буде — як говориться в договорі — пізнійше визначена (а ходить тут о Бесарабію, отже о границю з Україною), а дальше (дословно):

6. Зі Східною Галичиною лінія слідуюча: від точки зіткнення давних границь Бесарабії і Буковини головним бігом Дністра і аж до точки, положеної около 2 км. в долі від Заліщик; головне русло Дністра в гору; звідси на південний захід і аж до точки зіткнення адміністраційної границі Галичини і Буковини з границями між повітами Городенка і Снятин около 11 км. на південний схід від Городенки: границя яка буде визначена в терені, переходить через коти 317, 312 і 239;

звідси на південний захід і аж до точки зіткнення давної Угорщини і Галичини;

давна адміністраційна границя між Галичиною і Буковиною:

звідси на північний захід і аж до пункту 1655, який є в Карпатах спільною точкою басейну 3х рік Тиса, Вишо і Черемош;

давна границя між Галичиною і Угорщиною.

Точка 1655 є спільною точкою границь трьох держав: Румунії, Східної Галичини і Чехословаччини.

Пізнійші постанови полагодять справу визначення границь на місці між Румунією і Східною Галичиною.

Арт. 4. описує границі сербо-хорватсько-словінської держави, які не відносяться ані до Польщі, ані до Східної Галичини.

Арт. 5. і останній каже, що постанови арт. 28—35 і 362 договору з Угорщиною мають приневолення до визначення на місці границі, предвидженої нинішнім договором...

До договору додані три мапи:

1) Чехословаччини, на якій Схід на Галичина зазначена, як окрема державна одиниця, 2) Румунії і 3) Югославії.

Для нас найцікавійша перша мапа. На ній починаючи від коти 1335 (Галич) визначена границя між Чехословаччиною і самостійною Східно-галицькою Державою. Від коти 1335 йде на мапі з півдня на північ зелена гранична лінія між Польщею і Східно-галицькою Державою. Ця лінія йде на схід від Перемишля, на схід від Ляшок, на схід від Любачева, на схід від Белзця. Ця лінія продовжена на північ, розграничує Польщу від України. Йде вона на південь від Томашова, на схід від Грубешова через Дубенку, Опалин, на схід від Влодави і Коден. Дальше на північ мапа кінчиться.

На тім стоять держави Антанти непохитно до нині, а всі дальші заходи Польщі: 1. спонукати держави Антанти відступити від сього рішення; 2. взяти назад свій підпис, потерпіли повну невдачу, якою є також останнє зацитоване нами рішення паризького кабінету з 3. с. м.

Гр. Микетей.

Велика Україна.

Положення на Великій Україні.

Від прибувшого на днях українського повстанця з Полтавщини одержали ми жмут відомостий про теперішнє положення на Україні під большевицькою окупацією.

Умови життя на Україні — невиносимі. Правда, на торговицях є харчів подостатком, але ціни куріозні. За пуд чорної, разової муки треба заплатити 8 міліонів рублів, що супроти 18 міліонів за цюж муку в Росії здається „дешевизною" і заставляє ріжних совітських достойників спекулювати мукою. За фунт сала платиться на Україні півтора міліона і т. д. При обильності харчів дошкулює до живого цілковито недостача мануфактури. Давні магазини заступлено тепер комісовими склепами, де колишня буржуазія випродує останки свого майна, щоб не згинути голодовою смертю. Фабрики усі припинили працю. В червоній армії нужда і голод такіж як і серед населення. Гарно живеться тільки „партійним", яких влада не має границь. „Буржуїв" уже нема, за те є „совбури" — то є совітські буржуї, які живуть в непомірно кращих умовах аніж буржуї царської Росії. Боротьбу з буржуями заступлено тепер боротьбою з українством на всіх ділянках життя. Діється це на областях, що занятi большевицькими зайдами про людське око називаються „Радянською Україною". Перш за все замикаються народні школи, з яких указом з 15. квітня ц. р. закрито уже 50 процент. Одинокою розрадною вісткою остає хиба ця, що українізація автокефальної церкви поступає мимо усіх перепон з боку „українського" радянського уряду. Про повстанчі зусилля чутки пригухли. Селянство, розбите большевицькою агітацією, вичерпане нуждою і репресіями, жде спасення від якоїсь зовнішної сили, якої собі конкретно не уявляє.

Рух червоної армії, особливо на західних границях, набирає сили з дня на день. Тут сконцентровано усю кінноту Будьонного.

БОГДАН ЛУЧАКІВСЬКИЙ.

ГОСТІ.

Делегати голяндського, шведського та американського студентства на Свяченім в українськім студ. Т-ві „Січ" в Празі.

(Докінчення.)

А при цім, що головне, ми зробимо свою роботу, дещо їм розкажемо, що треба поінформуємо і т. д. Отже звертаємося до них зі запрошенням. Знаменито. Все гаразд. Вони дуже радо згоджуються прийти. Врадувані йдемо ще запросити міс Квейль з пражської філії E. S. R. F. І вона охоче згоджується. А це знаменито! Бо вона довгий час була у Варшаві і кажуть, що Українців щось не дуже долюблює. Отже може і при цій нагоді нам вдасться ію вже троха перестиглу міс возискати на наш бік. А це дуже багато значить.

* * *

Великодня неділя. Над Прагою тихий, теплий і соняшний ранок. І кожному з нас виринає перед очі українське село: зелений цвинтар коло церкви повен веселого люду. Десь саме святять паски, бють хлопці з моздірів і з усеї сили дзвонять в дзвони.

А у скромному, але привітному клюбі „Січі" кипить рух. Старий, добродушний господар нашого льокалю клопітливо бігає й раз в раз посварює на малого „верхні-го". Укладають і прибірають столи. Краять шинку, спосіблять напитки, то-що.

Сходиться наше січове брацтво. Дехто береться помагати прибрати салю: дехто скрито й обережно оглядає оком знавця „батерію", що її хитро „замаскував" наш церемонімайстер Чепига в сусідній, малій кімнатці. Инші зібралися при роялі та співають.

Аж тут „вартовий" доносить, що вже йдуть наші гості. Отже йде команда й наша братія садовиться за столи. Вводимо гостей і запізнаємо їх з нашими поліглотами та засаджуємо всіх разом за один стіл. Ще останні розпорядки і зачинається приняття. Голова „Січі" Яворський українською промовою відкриває наше скромне Свячене та вітає почесних гостей.

Орелецький переповідає промову по англійськи. Тепер йдуть традиційні побажання і зачинають свою діяльність господарі Січового Свяченого, п. т. в. Чепига, Юра Шепарович, Лучаковський і Томорук. Розносять, просять, доливають. Більшість гостей абстиненти, отож для них є мінеральна вода. Голяндець Генфт, який зразу боронився від польської старки, тепер собі її хвалить. Зараз коло нього сидить т. Чиж і є надія, що оба вони зуміють скоро розвязати хоч цей польський проблем.

Забирає слово президент турнівської конференції Гофман. Говорить гарно по німецьки, але маркантним англійським виговором. Свою теплу й сердечну промову кінчить побажанням, щоб ми як найскорше змогли вернути в нашу самостійну і щасливу Батьківщину. Настрій, що зразу був дещо неприродний, розпогіднюється й стає щиро веселий. Наші хлопці зачинають співати. Гості дуже цікаво прислухуються. Встає тов. Кобринський і вносить по англійськи тоаст на честь наших чужоземних товаришів. Йому у відповідь лунає гучне трикратне: слава! Видно, як наші гості є зворушені таким сердечним приняттям. Шведка показується дуже бесідлива, вона говорить добре по німецьки і по московськи.

Голяндець смакує торти й інформується в мене зівсім серйозно, чи торти то національна страва в Українців. Я, очевидно, притакую.

Підписуємося собі взаїмно на памятку на листівках, беремо одні в других адреси. Ми роздаємо між своїх гостей писанки (якими вони дуже зацікавилися) українські гроші і поштові марки. Гофман дуже просить, щоб йому вистарати українських марок і оскільки охота в нас прислати йому почтою.

Коло 12. год. Гофман і міс Квейль відходять. Робимо ще фотографічні знимки і випроваджуємо їх на вулицю. Оба Голяндці і Шведка чуються дуже добре і остають ще в нас. Так і бачу, як один з Голяндців мав би кольосальну охоту посидіти з нами до ночі при вині і забаві.

По якімсь часі прощаємо й цих гостей. На прощання співаємо ще міжнародне „Gaudeamus". Голяндці і Шведка співають разом із нами. На розході Голяндець зворушений каже: „хоч ми одні одним чужі, то ваша щирість та сердечність нас зовсім зблизила, а це міжнародне студентське „Gaudeamus" збратало. Всі гурмою випроважаємо їх на вулицю і ще раз прощаємо.

„До побачення" кажуть вони, „до побачення у українській Києві" відповідаємо. Кількох наших хлопців супровожає їх до готелю, в якім мешкають.

* * *

Отак ми в „Січі" святкували цей Великдень та приймали далеких гостей.

І ми певні, що ця скромна гостина теж причиниться до поширення і спопуляризування українського питання між молодими кругами чужоземних народів, більше може чим тисячі аркушів писаної чи друкованої бібули, або десятки офіційних штивних інтервю.

Бо делегати на турнівську конференцію безперечно являються найвидатнійшими і найповажнійшими постатями серед своїх студентств і їх прихильна і симпатична опінія про Українців прийметься поміж усім їхнім студентством, яке вони, повернувши домів, будуть інформувати про свою подорож і враження з міжнародної студентської конференції в Турнові.

Прага, квітень 1922.

Українці в Америці.

Протипольські демонстрації в Пітсбурґу.

Дня 7. квітня ц. р. недавно основана Ліґа американських горожан українського походження виступила публично в обороні прав 40 міліонового українського народу. Її заходами були протестаційні демонстрації.

Дві ґрупи українських дівчат і жінок в народних строях та українських жовнярів, ветеранів світової війни в уніформах, одна під проводом Василя Онишкова, друга під проводом Івана Ганяка демонстративно і публично виступила проти Польщі.

Перша ґрупа демонструвала в середмістю Пітсбурґа, друга на передмістях і під польським конзулятом. На грудях дівчат і жінок видніли ріжні написи протипольського характеру.

Демонстранти звернули на себе увагу публики, яка прилучувалася до них читаючи роздавані проклямації. Заходами пітсбурських Поляків поліція арештувала ґрупу демонстрантів під проводом Онишкова, одначе випустила усіх на волю за кавцією по 15 долярів від особи. На другий день відбулася розправа, на якій усіх увільнено. Обжалованих боронили адвокати д-р Жаткович, був. губернатор Підкарпатської України і Дейвіс.

Демонстрація зробила в місті дуже велике враження. Про неї писали обширно усі американські часописи в Пітсбурґу і одна німецька, інформуючи про положення Українців у Сх. Галичині.

Депутація у пітсбурського конґресмена.

Дня 10. квітня ц. р. явилася у п. С. Портера, пітсбурського конґресмена до Вашінґтону, депутація Ліґи американських горожан українського походження з Пітсбурщини під проводом п. І. Ганяка, в числі 12 осіб. О 12 год. приняв депутацію п. Портер у своїм офісі, вислухав бесіди п. Малевича, виясняючу ціль депутації та прошення звернене до п. конґресмена о вистарання у Вашінґтоні послухання депутації Ліґи америк. горожан українського походження з Пітсбурщини. Свящ. Пристай інформував конґресмена про положення Українців у Сх. Галичині, підносячи факт, що польські власти арештували його дочку і наложили грошеву кару на його жінку Олену Пристай мимо її американського горожанства.

П. Портер заявив депутації, що ужиє лише морального впливу, бо Америка усунулася від европейських справ.

Манїфестація шкільної дітвори з Картерет.

Дня 8 квітня около 150 шкільних дітей з американськими хоругвками перейшло через містечко до Сити Гол. На переді старші хлопці несли великий прапор. Перед Сити Гол дітвора відспівала америк. гимн, а три дівчатка піднесли до стоячого майора міста петицію, яку віддала до рук і промовила школярка М. Проскура. Майор побачивши делеґацію невинних діточок похвалив за гарний спів і марш та обіцяв піддержувати після сил просьбу дітей.

Дітвора звертала на себе увагу всіх, а з таблиць і роздаваних книжочок „Ей плі фор ди райт то лив“, довідалася публика про причину діточої демонстрації.

Українська авдієнція у державного секретаря Гюза у Вашінґтоні.

Дня 20. квітня о год. 3·45 приняв державний секретар Чарлз Евенс Гюз на послуханню у свойому бюрі о. Петра Понятишина, адміністратора української католицької дієцезії в Злучених Державах, в товаристві д. Виляма Дж. Кернса, дієцезального правного заступника.

Делеґація представила секретареви Гюсови справу державного становища Східної Галичини і положення українського народу сього краю та вручила йому меморіял в тій справі.

Державний секретар заявив, що справу Східної Галичини знає і є дуже поважно нею заінтересований.

Конференція в Ґенуї.

Російська відповідь.

В. Б. К. одержало від особи зближеної до російської делеґації такі інформації в справі совітської відповіди:

Відповідь, що обіймає 100 сторін машинового письма, попереджує лист Чічеріна і має бути доручена завтра.

В цьому листі заявляє Чічерін, що російська делеґація в стремлінню до згоди і в зрозумінню своєї відповідальности пішла в уступках так далеко, як тільки позволяв на це згляд на суверенність російської републики. Чічерін покликується на засади, на яких Росія приняла запрошення на ґенуенську конференцію і доказує, що совітська делеґація через весь час нарад конференції не змінила свойого становища в найважнійших квестіях, що є предметом нарад конференції.

Від самого початку Росія вважає підставою переговорів рішення льондонського меморандум та резолюції в Кан, мусить однак з жалем ствердити, що чим дальше йшли праці конференції самі запрошуючі покидали чим раз більше згадані засади а тільки Росія остала їм вірною. Совітська делеґація мусить це зазначити і вважає для себе це становище виїмковою заслугою тимбільше, що мимо виразного запевнення совітських делеґатів зі сторони запрошуючих про рівноправність совітської делеґації, усунено російських делеґатів від участи в найважливійших нарадах, як це мало прим. місце підчас нарад політичної підкомісії, що займалася російськими питаннями. Ця комісія закінчила свою працю без совітських делеґатів, мимо того, що вони були членами згаданої комісії.

Відповідь пригадує дальше протест, що його вислала російська делеґація ще на початку першого офіціяльного засідання конференції. Мимо того російська делеґація перестудіювала без упередження точка за точкою, меморандум підкомісії. Делеґація жалує, що бракує тут підписів двох держав, які є сильно заінтересовані у своїм будучім відношенню до Росії. Супроти цего російська делеґація є тої думки, що меморандум підкомісії треба вважати як підставу до нових переговорів. Що до поодиноких точок меморандум, то богато з них вимагає пояснення а зміст других є погіршенням в порівнанню з рішенням в Кан і Льондоні. В справі I. ст, завважає відповідь, що заборона політичної і теріторіяльної пропаґанди не належить до чисто господарського договору і треба би радше обговорити це в ґаранційнім мировім договорі.

Далі зазначується у відповіди, що такі заборони доводили вже нераз до тяжких внутрішних конфліктів, головно наказ заборони пропаґанди для заграниці в нутрі Росії.

Російська делеґація думає, що зробила дуже багато для заграниці, приймаючи засади в Кан, на які покликується I. ст. Російська делеґація приймає в засаді II., III. і IV. ст. ст., себто довги воєнні і передвоєнні, однак з застереженням, що буде точно усталений опуст довгів.

Далі зазначує відповідь, що ця децизія є великою уступкою зі сторони Росії і залежить від отворення кредиту через союзників, причому кредити уділені експортерам через поодинокі уряди не будуть вистарчаючі. Щоби навязати взаємини з совітською Росією, треба державних кредитів. Заключення колективних договорів являється неможливим, хиба дасться посередно запевнення в справі асиґнованих кредитів.

Найбільше заінтересовання викликує VII. ст., що торкається приватної власности. Відповідь подає історію конфіскат та націоналізації в Росії і згадує, що французька революція перевела вивласнення за відшкодованням, однак по приверненню королівства не виплачено признаних відшкодовань.

Російська делеґація готова приняти хотяй перестаріле французьке законодавство в справі експропріяцій і відшкодовання.

Колиб однак не можна було загально порозумітися в справі VII. ст., пропонує російська делеґація вилучити пертрактації в справі цеї статті і щоби після конференції вислано до Росії комісію експертів, яка перевела би дефінітивну редакцію цих рішень. Делеґація противиться установленню судових розємчих комісарів, жадає натомість, щоби цю функцію передано комісії експертів.

Хиби конференції.

В розмові з представником Prava lidu д-р Бенеш заявив, що хід ґенуенської конференції не був для него несподіванкою. Конференція не мине без деякого успіху, який одначе в порівнанню з тим, чого всі в Европі надіялись, буде малий. Економічне і політичне положення не змінить ся дуже. Було великою похибкою, що головною точкою програми ґенуенської конференції є російська справа, яка тільки поволи дається розвязати. Тимчасом **найважнійшою економічною проблємою Европи є погодження економічного стану Німеччини з її зобовязаннями** Тут ядро крізи середущої і західної Европи. Що до Росії то аж дальший хід подій викаже, що Европа може дати Росії а Росія Европі. Дальшою похибкою є недостаточне підготовання ґенуенської конференції, наслідком чого вона не може сповнити своєї властивої задачі, себто **зменшення недовіря між поодинокими державами.**

Л. Джордж зацитькує.

Д. 9. мая перед полуднем приняв Л. Джордж американських і англійських дневникарів, яким заявив: Ніколи не міг я точно зрозуміти французького й бельґійського опору проти 7. статті меморіялу, бож бельґійські і французькі експерти були прецінь при редаґованню того меморіялу. В додатку бельґійський експерт є банкиром а признав сам, що та стаття дає остаточну охорону приватної власности. Л. Джордж гадає, що всі труднощі можна буде побороти і є переконаний, що Анґлія й Франція будуть далі йти рука в руку. Він певний, що о скільки вдоволить його російська відповідь, то також і Франція на неї згодиться. Що до кредитів, яких домагаються совіти то тепер уділення безпосередно урядових кредитів є неможливе. Л. Джордж сказав далі, що ніколи не говорив, наче би зблизився кінець Антанти згл. що вона зближається до грізної точки і закінчив: Вам, мої панове, можу спокійно сказати, що Европа знаходиться тепер на зворотній точці.

Сканцер не тратить надії.

Міністер Сканцер заявив кореспондентови „Н. фр. Прессе“, що вправді уважає ситуацію дуже критичною, одначе не тратить надії, що удасться йому усунути трудности. Італія, яка стоїть зі всіми державами на приязній стопі, надається найліпше до посередництва між союзниками і Росією. Маю надію, сказав Сканцер, що трудности дадуться поконати, бо є тільки одна трудна справа приватної власности, що для Росії є принціпіяльна, а для инших держав побічна. Думаю, що розвязати її можна буде цим робом, що Росія дальше лишиться власницею, а давні власники могтимуть своєю власностю розпоряджатись.

Зірвання переговорів з Росією грізнійше для Польщі і Румунії.

Барту відбув дня 9. ц. м. конференцію з мін. Братіяну, Скірмунтом і Бенешом. Супроти цього, що держави, які належать до м. антанти, як також Польща згоджуються взагалі з думкою французької делеґації, Братіяну, Скірмунт і Бенеш згідно думають, що зірвання переговорів з Росією є грізнійше для Польщі і Румунії, ніж для держав, ненаражених безпосередно на большевицькі репресалії.

Два становища: ультімативне і пертрактаційне.

Дня 9. ц. м. рано ситуація трохи поправилася. Дискусія треває дальше і торкається трьох точок: 1) меншої або більшої схожости меморандум з постановами в Каннах, 2) характеру меморандум і 3) інтервенції Л. Джорджа супроти відношення союзних держав до цего меморандум

Л Джордж дивиться на меморандум як на проєкт, на який російська делеґація може відповісти контрпроєктом. Зате Барту уважає меморандум за документ дефінітивний і в звязку з тим домагається дефінітивної відповіди, чи там приняття або відкинення меморандум Становище Барту є **ультімативне**, Л. Джорджа **пертрактаційне.**

Це відповідає становищу двох членів російської делеґації. Літвінов змагає до уділення провізоричної відповіди, зате Чічерін вдоволився б навіть провізоричними успіхами.

Анґлія перед крайністю.

Начальний редактор „Таймсу“ доносить з Ґенуї, що Л. Джордж заявив в присутности Барту дуже острими словами, що **французько-англійська антанта скінчилася** Анґлія має вільну руку і може заключувати нові союзи Анґлія є приневолена до порозуміння з Німеччиною, навіть за ціну зревиґнування з англійських репараційних домагань.

Про майбутню політику Анґлії німецька преса доносить з Ґенуї що Вел. Британія має намір **уневажнити всі заключені доси союзи**, умови та конвенції і повернути до своєї давної „splendid isolation“. Аж на підставі нової ситуації Анґлія приступить до заключування нових умов.

Японія заперечує.

Японська делеґація оголосила комунікат, в якім заявляє, що жалоби Росії на поведення Японії в Сибірі і Кореї є зовсім безосновні. Комунікат є відповіддю на лист Чічеріна до італійського міністра заграничних справ з наріканнями на Японців.

Німеччина хоче мира.

„Форвертс“ пише: Німеччина бажає оконечного замирення і порозуміння з Францією. Переважна більшість німецького народу готова для осягнення тої цілі понести великі жертви. Нова Німеччина не хоче лучитися з Анґлією ані з Росією бажає тільки спільно з Анґлією і Францією утворити **новий мировий стан.** Від дальшого ходу подій у Франції буде залежати, чи план ратування Европи удасться.

Ситуація поправилась.

„Н. Фр. Прессе“ доносить з Ґенуї під датою 9. ц. м.: В англійських і італійських кругах думають, що з російської відповіди можна бути вдоволеним, бо вона дає змогу дальших переговорів і усуває небезпеку зірвання конференції

Крім того Факта своїм посередництвом причинився до поліпшення ситуації. Французькі і бельґійські делеґати мали відїхати, але тепер свій намір занехали. Зачувати про успіхи посередництва Факти не лише у Москалів, але також у Бельґійців.

Росії толкують на разум.

З поручення президента конференції доручено російській делеґації меморіял, що виказує плян фінансових користий, які можуть виплинути з трактату, заключеного на основі меморіялу політичної під комісії. Сталось це наслідком розмови між Сканцером і Чічеріном, який зажадав зясування всіх поданих Сканцером арґументів. В меморіялі обговорено широко поміч, яку можуть дати Росії европейські держави.

Франція не подається.

Французька рада міністрів затвердила інструкції для французької делеґації в Генуї і рішила не згодитися на ніякі переговори на випадок висунення компромісової формули щодо точки 7, а принятим бути може тільки точний текст, що забезпечує цілковито право приватної власности французьких горожан. Якщо Бельґія згодиласяб на нову формулу, Франція принялаб її лише під умовою, що зовсім вдоволяючо рішиться справа, яку Франція уважає підставою.

Щоб в вовк був ситий і коза ціла.

Кореспондент Аваса з Генуї довідується, що по новій формулі, виладженій Сканцером і Жаспаром в справі приватних маєтків, держави мають згодитися на націоналізацію маєтків їх горожан, яким сконфіскували совіти, одначе совіти полишили би право тягнути зиски з тих маєтків їхнім давним власникам.

Чесько-російський договір.

Женевський кореспондент „Journal-ю“ телеґрафує до свойого денника, що Чехословаччина заключила з совітською Росією договір, подібний до німецько-російського договору.

П. А. Т. заперечує.

ПАТ. заперечує звістку подану віденською пресою, про заяву італійського міністра для загр. справ Сканцера, що „створення самостійної східно галицької держави не булоб небезпекою для Польщі“. ПАТ. додає, що з дотеперішних розмов делеґації польської і італійської виходить, що ця звістка не відповідає фактам та що „можна вважати виключеним, щоби Сканцер колинебудь висказався в цей спосіб“.

Анґлійська королівська пара в Бельгії.

З Брукселі доносять: Прибула тут англійська королівська пара. За два дни відвідає вона кладовища англійських жовнірів в Бельгії і півн. Франції.

За вільну державу Клайпеда.

Як подає „Дампфбот“, робітничий союз в Клайпеді зібрав підписи тих, що заявилися за вільною державою Клапейда. На 56.000 управнених до голосовання 54.429 голосувало за вільною державою.

Великий процес проти комуністів в Ревелі.

Дня 19. мая відбудеться в Ревелі політичний процес проти 115 комуністів. В звязку з тим заповіджено одноденний загальний страйк. По донесенням місцевої преси, комуністи бажають зробити в цього страйку великий політичний страйк для викликання державного перевороту.

Після розстрілу Кінґісеппа.

Президія В. Ц. И. К. в Москві поручила телеґрафічно представникови совітів в Ревелі зажадати від естонського уряду видачі тіла недавно розстріляного комуніста Кінґісеппа, б. члена В. Ц. И. К., щоби похоронити його в Москві.

Патріярх Тихон перед судом.

„Росія“ доносить з Москви, що дня 7. мая розпочався там процес проти відомих представників православного духовенства за аґітацію проти реквізиції церковних скарбів. Після відчитання акту обжаловання вібрана на процесі публика зажадала, щоби патріярха Тихона і архиепископа Нікандера поставити перед народний суд за їх контрреволюційне поведення та опір владі. Суд присяжних по нараді прийняв цей внесок публики.

Комуністичний рух в Латвії.

Латишський міністер для внутрішних справ, Квіескіс, в розмові з денникарями заявив, що комуністична діяльність в Латвії досі ще не зліквідована. В останніх днях викрито численні комуністичні орґанізації, багато проклямацій та зброї. З тих орґанізація „Огорском“ мала характер боєвого відділу. Латишський уряд мусить вважати, бо провідники комуністів в Пскові і Острові намагаються створити в Латвії нові комуністичні орґанізації (ПАТ.).

Домашна війна в Китаю.

По поваленню китайської монархії стала на Китай накладати руку Японія. В 1915 і 1919 р. обкроєно границі Китаю Японією й версайльским договором. Пекінський уряд втратив всю повагу, а на полудни в Кантоні створено нову републику „державу в державі“ під проводом поступового д-ра Сунятсена. На якийсь час притихла боротьба, але в останнім часі розгоріласа наново. На чолі противних собі таборів станули ґенерали Чанґстаїн, прихильник старого Китаю і монархії, та Ву Пей Фу, поступовець і ворог Японії. Китайський уряд втік з Пекіну. Побіда перехиляється на сторону монархіста Чанґсоніна, за яким іде Японія і д-р Сунятсен. Він занняв столицю Пекін. Але противник бореться далі; війна шаліє на фронті довшім від фронту европейської війни в 1918 р. До того треба додати, що мирне населення терпить куди більше, як в нас, бо обі сторони жиють лише грабунком і реквізиціями.

Преса.

„Слово польске“ гнівається на Льойда Джорджа.

„Слово польске“ з 11. с. м. іритується на англійського премієра за порушення східногалицької справи в Ґенуї. Вшехпольський орган співає: „Долю Малопольскі всходней рішив плебісцит крови, задецидувало наше справедливе звицєнство, завдяки якому ми вдавили замах на наші вікові права до сього краю, в якому все, що має якунебудь вартість для цивілізації, є твором правління і культура польської“.

Після сього сконстатовання „історичних фактів“, „С. П.“ заявляє, що не має під сонцем таких сил, які могли би відібрати цей край, „кість кости і кров крови Ржечипосполітей“.

Для „С. П.“ важна тільки Рига, а не признає ніяких иноших договорів західних держав, головно договір в Севр ганьбить Керзона за його лінію

Льойдови Джорджови радить не мішатися в справу Східної Галичини, бо він „є ноторичним ігнорантом в справах східноевропейських взагалі, а в справах польсько українських відносин з окрема, як отже може рішати в цих справах“.

Завстидавши так Л. Джорджа, вшехпольський політик дає йому ще отсю адмоніцію: „Це тим більше пожадане для нього яко загорілого пацифікатора Европи, що ґварантія згідливого спожиття Поляків з Українцями буде істнувати тільки тоді, коли устрій Малопольскі всходней буде даний Поляками на основі порозуміння з Українцями. До сього одначе треба, щоби Українці понехали перше бойкот польської держави, до чого ріжні непотрібні журби Л. Джорджа їх тільки заохочують“.

Шмок сварить на англійського премієра, мовляв — нехай він займається Єгиптом, Індіями, Ірляндією, бо справу Східної Галичини то вже сама Польща поладнає.

На манію великости не має лікарства...

Виленська Литва.

„Газета варшавска“ з 9. с. м. подає кілька уривків зі статтей „Літви“ (виленський щоденник), які дають поняття про настрій серед Литовців на Виленщині:

„Не попадаємо в розпуку, що сьогодня чужий чобіт тратує нашу землю. Помножимо нашу енерґію, щоби якнайскорше на Замку Гедиміна замаяла литовська хоругов з Погонею“ (з 20 IV. с. р.).

„Нічого доброго від Поляків не сподіваємося, нічого від них не хочемо і нічого з їх рук не приймемо“ (з 23 IV. с. р) ...„Що з життєвої конечности випаде їм дати нам, хочемо одержати виключно на основі міжнародного права яке нам нехай заручать великодержави заходу“ (з 28. IV. с. р.).

„Литва не заключить з Польщею жадного договору, не видасть Польщі ніякої посвідки. Хоч би ходило тільки о перенесення на основі конференції обопільної пуда барабелі, о доручення почті одного листа.. Литва не поставить свойого підпису, щоби не санкціовувати акту, який міг би бути уважаний за початок визнання тепе рішного стану річей у Вильні і на Виленщині“ (з 30. IV. с. р.).

„...за ті муки литовського народу буде одна і слушна відплата для вас панове: злетиться з усіх усюдів стадо круків і ворон, які роздзьобають вашу вітчину“ (з 20 IV. с. р.).

„Газета варшавска“, подаючи наведені цитати, пише:

„Хоча вороже до нас відношення Литовців не представляє грізної небезпеки, то так для наших реальних інтересів, як і для заспокоєння наших почувань приятельські взаємини були би дуже пожадані“.

Коментарі зайві...

ТЕЛЄҐРАМИ.

Справа Сх. Галичини в субкомітеті політ. комісії.

Ґенуя. (ПАТ). Стефані. Представники запрошуючих великодержав зібралися нині передпол. в Паляцо Реале під проводом Факти, щоби розглянути ряд просьб, заяв і зажалень, звернених до субкомітету комісії, та щоби усталити, чи вони входять в обсяг програми конференції та чи є основа займатися ними. Ухвалено вилучити з нарад відозву Грузії, Вірменії й Асербейджану, бо ці краї лежать поза Европою. Таксамо не допущено меморіялу басейну Сари, бо справа, порушена цим меморіялом, належить до обсягу ділань С. Народів. Подібна доля стрінула ноту ангорського правительства. Резолюції варшавської санітарної конференції, справу Східної Галичини і всі справи предложені Болгарами, предложиться субкомітетови політичної комісії.

Тіснійша антанта між Італією й Анґлією.

Відень. (ПАТ). „Н. фр. Пр.“ доносить за „Еко д' Парі“ начеб між Анґлією й Італією йшли переговори в справі заключення тіснійшої антанти.

Становище союзників згідне з політикою Америки.

Льондон (ПАТ.) Райтер. Як доносить телеґрама з Вашінґтону на вчорашньому засіданню кабінету висловлено загальний погляд, що становище, зайняте в Генуї союзниками є згідне з політикою Зед. Держав. Висловлено надію, що в Генуї послідує така розвязка всіх питань, котрі американське правительство могтиме прийняти. Дальше зазначено знову, що основи на яких було би можливо навязати зносини між Росією й Зед. Державами, остають незмінені Зазначено також, що в Ґенуї не сталося ніщо такого, що казало би Зед. Державам змінити становище. Зед. Держави, навіть колиб Генуа не дала розвязки, останyть на дотеперішньому становищі.

Японці відложили відкликання військ з Сибірі.

Владивосток (ПАТ.) Райтер. Японці відложили відкликання своїх військ зі Сибірі на необмежений час.

Узброєння Панамського каналу.

Рим (ПАТ) Радіо. Правительство Зед. Держав зарядило узброєння кріпостей Панамського каналу в гармати на просторі 406 км. і сильно збільшило ґарнізон.

Анґлійсько литовський договір.

Данціґ (ПАТ.) Тутешні часописи доносять з литовських жерел, що від двох тижнів йдуть в Ризі між анґлійським комісарем для балтійських справ Вілсоном і литовським послом в Ризі Зауніюсом переговори в справі заключення анґлійсько литовського економічного договору. Договір цей мається опирати обосторонно на основі найбільшого упривілеєння. Дня 13. ц. м. анґлійський комісар Вілсон прибуде до Ковна.

Заворушення в Загребі

Ґенуа. (ПАТ) Мимо заперечень італійських часописей, приносять часописи звіти про заворушення в Загребі. По відомостям з Барі, проголошено правительство Рад ча.

РІЖНІ ВІСТИ.

За скликання Найвищої Ради.

Як подає „Matin“, бельгійський президент міністрів Тені заявив, що не скличе Найвищої Ради перед 31. ц. м., себто доки Німеччина не дасть офіціяльної відповіди репараційній комісії. Він є тієї думки, що після 31. мая, чи Німеччина дасть відповідь, чи ні, союзники повинні зібратися, щоби нарадитися над цією справою.

Подібної думки має бути п. Поанкаре.

Владивосток вільним містом?

Як доносять з Токіо, в японських військових колах кружляють вперто поголоски про проголошення Владивостоку вільним містом. Японці твердять, що тим способом вони матимуть ґарантії що до виконання договору і можливість впливати на далеко-східний ринок. На основі одного з проєктів передбачується прилучення до области вільного міста й полоси зал. дор. Владивосток — Никольськ — Пограничная.

З концертової салі.

Концерт на дохід Українських Інвалідів (8. мая).

Концерт розпочав „Бандурист", який під батутою свойого б. дірігента п. д-ра В. Неділки відспівав Січинського „Над гори до хмар". Крім цього відспівав „Бандурист" Колесси „На любій розмові", Волошина „Чого мені тяжко" і Текла „Чом плачеш". Належить зазначити, що вибір творів для мужеського хору представляв мало інтересу. Були це річи давно проспівані. Виконання творів було доволі добре. Найкраще випало „Зїздив я коника" і „Чого мені тяжко". Натомісць „Чом плачеш" було особливо в середній части замазане. Належить ствердити, що части змін на дірігентів вольвас некорисно на розвиток хору.

З сольових продукцій визначилися головно оба сопранові соля п. А. Крушельницької й п. Парахоняк-Ковакової. Трудно рішитися, кому з них віддати пальму першенства з огляду на два ріжні голоси й ріжні школи. У п. Парахоняк-Ковакової високий сопран, кристалічний, у п. Крушельницької мецо сопран, за те у неї більше вокальної ерудиції і культури.

П. Парахоняк-Ковакова відспівала сповійно і з чуттям арію з оп. „Продана Наречена" Сметани. В другій з черги пісні Рахманінова „Весна", особливо в середній части, артистка не у всім вдоволила вимаганням пісні. Добре випала третя подібного змісту пісня Вольфа. Акомпанював з рцево п. В. Барвінський.

П. Крушельницька й тим разом не конче щасливо добрала собі дві перші пісні Степового, не дуже то вдячні й для нашої публики мало зрозумілі. За те третя італійська пісня модерного характеру „Ціпі амоге" віднодить, як небагато наших пісень, під властивий їй жанр і була відспівана прегарно і з великим зрозумінням Артистці акомпанювала п. Д. Бандрівська.

Скрипак п. Москвичів мав там разом щасливійшу хвилю, бо... подобався. Грав вправді досить дешевенькі річи, одначе, належить признати, досить удачно. До успіху причинилася чимало добра акомпаніяторка п. Ліпчинська.

В концерті виступила перший раз п ні Сохацька, котра відіграла Балакірова „Жайворонок" і Шопе на „Етюд ф-дур". Етюд вийшов менше ввірцево. У пяністки слідно безперечно школу й чималі технічні засоби та ерудицію, одначе на жаль дещо занедбані від впливом теперішнього, несприятливого музикального життя. Концертантці побажатиб хиба, щоби могла більше віддатися музиці для дальшого розвитку її багатих засобів.

Концерт на таку гарну ціль згромадив поважне число публики, яка з увагою слухала точок програми. Деякє неогодовання викликало тільки велике, бо три черти години опізнення, без якого й тим разом не обійшлось. А це повинно раз скінчитися, бо виставляє нам не дуже то гарне свідоцтво перед чужими гостями і і відстрашує точнійших з публики від присутности на концертах. Також програма не була точно подана, бо бракувало кілька поодиноких продукцій, а зазначені тільки загально п. з. „Пісні". Крім того поодинокі точки програми не були виконані в такім порядку, як це було зазначено на програмах. А це не повинно бути!

О.

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** Вчорашнє число (64) „Громадського Вістника" з дня 11. мая сконфіскувала львівська прокураторія за кілька речень і слів у рубриці „Преса" в статті „Кресове москвофільство" та за одно оголошення. (28)

— **„Громадський Вістник"** дає і паде жертвою шовінізму. Нам пишуть: Вже більше місяця, як Спільна Книгарня т-ва „Просвіта" та Союзу кооперативів в Кремінці виписує для розповсюдження тридцять примірників газети „Громадський Вістник". Попит на цю газету колосальний і, звичайно, вона розходилась як тільки одержувалась в пошті. А одержувалась вона в початку досить своєчасно — на другий день. Це очевидно припало комусь не до вподоби і от від 3 ох тижнів сталось щось незрозуміле. Газета або зовсім не одержується (кажуть, що конфіскується на почті) або ж одержується з запізненням на 4—5 днів. Хтілось би знати, хто і з чиєї ініціятиви прислуговується справі затримки газети „Громадський Вістник" в Кремінці. Тим більше напрошується таке запитання, бож „Рідний Край" надзвичайно своєчасно одержується. Мало що не раніш ніж треба (!?)

— **Видання відривного календаря на 1923 рік.** Заходами Неторговельного Відділу Кременецького Повітового Союзу Кооперативів при участи проф В. Біднова приступлено до видрукування в українській мові відривного календаря на 1923 рік в кількости до тридцяти тисяч примірників.

— **Ревізії в Бучачи.** Ранком дня 5. с. м. почала державна поліція при скріпленій асистенції війська переводити ревізії домашні і особисті серед тутешних Українців. Перші ревізії переведено у дир. Сіяка, проф. Винара і д ра Бозюркова. Опісля пішли поліції до Монастиря О. О. Василиян. Заповідаються дальші ревізії в місті і по селах.

— **Тов-о Наукових викладів ім. Петра Могили** уряджує слідуючі виклади в салі української Бесіди: четвер 11 ц. м. Д-р. О. Тисовський: „Із таємниць розвою живих природи", пятниця 12 мая: Д-р Ст. Балей: „Віднова духових проявів", субота 13. мая Д-р Василь Щурат: П. Куліш ч. II. — Початок о год. 5. по полудни. Вступ вільний.

— **Соціяльну драму Г. Гаерманса „Надія"** ставить театр „Бесіди" другий раз в суботу, дня 13. ц. м. В неділю по полудни для шкільної молоді вистава опери М. Аркаса „Катерина".

— **Мистецький вечір** в допомогу голодуючим емігрантам (письменникам Придніпрянщини). В сьогоднішньому (четвер 11. мая) вечері мистецтва в великій салі Лисенка бере участь і шановний ювилят Микола Вороний. У вечорі візьме участь також сеньор українських поетів Володимир Самійленко. Крім цього виступить оперний співак п. Маслюк, п. Свірська і Маркіян Винницький. Під кінець вечора буде виставлена гротеска Левка Лепкого. В головних ролях виступлять п. Голіцинська і п. Крушельницький. Декорації відомого графіка п. Ковжуна, футуристичні постановки. Впорядчики просять Шановних Гостей о точність. З початком програми входові двері будуть зачинені.

— **І в Будапешті** нема де мешкати. Подібно як у всіх майже великих містах наступила і в Будапешті велика мешкальна криза. Чимало людей поуставляло собі меблі на вулиці й на мійських площах і живуть під шатрами або таки під голим небом. Коли ще вже не було в моді, будапештенський магістрат казав будувати бараки й зганяє тепер туди всіх бездомних. Карають за розбиття шатер на вулиці не лише господаря „дому", але й фірмана, який привіз йому меблі й скинув на вулиці.

— **Страйк фармацевтів.** Фармацевти всіх аптек Східної Галичини стоголили з днем 8. мая генеральний страйк, домагаючися зрівнання їх платні з поборами фармацевтів у варшавських аптиках

— **Редакція „Бібліотеки Моріяма"** повідомляє П. Т Інтересантів, що друкує збірне видання легенд Сельми Лягерлеф. 1324 1—2

✝ Посмертні згадки.

Антін Кучер, помер дня 4. ц. м. в Тлустім, заліщицького повіту, в 74 році життя. Покійний належав до найвизначнійших громадян Тлустого. Він брав все живу участь в просвітній та організаційній роботі округа, не шукаючи ні почестей, ні відзначень. В. Й. П.

Антоніна з Ільницьких Кульчицька, жена пароха Підпечар о. Клима Кульчицького, померла в 60 тім р. життя на висипний тиф.

Хто раз бодай мав нагоду стрінути цю небуденну людину серед нашого жіноцтва старшого покоління, ясний спомин про неї на все мусів залишитися в памяти. Спомин про старшу жінку з ясними очима, яка все вміла війти глибоко в круг громадських заінтересовань свойого окруження і викликати в ньому атмосферу праці і незалежности.

В Коломиї в 90 их рр. (о. Клим був там катехитом) дім п ва Кульчицьких відгравав ролю одного з організуючих центрів.

Понад 20 літ жили п во Кульчицькі в Підпечерах, де перше парохом був батько п-ні Кульчицької. Організація нашого просвітного, економічного і політичного життя в Станиславівщині багато завдячує підпечарецькій парохії. Перші бурси для української молоді були в львівській части вдержувані засобами і заходами п а Кульчицьких.

Незвичайно чутко переживала Покійниця останні події. Все з непохитною вірою в краще завтра. Зворушуючим було відношення селян до Покійниці. Була їхнім адвокатом і лікарем. Тому відносилися до Неї з безоглядним довірям. В. Й. П.

ЖЕРТВИ

Пресовий фонд.

На пресовий фонд української незалежної преси зложили в марках польських: о. Степан Онишкевич Купновичі 300, Марія Стрільбицька Сороки 1000 кличе: Льоню Пилипцівну Яструбків, Михайла Бобиляка Сороки, Олексу Лушпина Коломия, Яків Кесоноцький Львів 300 кличе: дир. Вітошинського Львів, Миколу Галія Львів, проф. Лопату Борислав, Микола Стемпурський Полтва 500, д р Волод. Кіндрачук Ланьцут 1000, Модест Рожейовський Новосілки 500, д р П. Гвоздецький Липиця дол. 3000, о. Омелян Кормош Перемишль 1000, Хархалисівна Родатичі 500, Ізидор Білинський дир. Щадниці Перемишль 1000, Шіфмілер Львів 200, о. Микола Дрогомирецький Смодне 500 кличе: о. П. Кришталовича Чорнокінці, о. Юл. Мацюка Бичківці, о. Юліяна Гранківського Берeзів, Анна Дрогомирецька 500 кличе: Славочку Темницьку Усте Зелене, Зоню Анастазієвську Іванків, Зоню Жилавову Острився, Галюсю Гулин Відень, Нелю Турчинську Львів, Мих. Баран учитель Лігиня 500 кличе: Франца Ортинського Михалевичі, Івана Стецькова Грушів, Костя Кункевича з Грудна, д р Мирослав Здерковський адв. Мостиска 1000, о. Василь Терещук Полтва 1000.

Фонд Інвалідів.

Жертви на паску для українських Інвалідів в марках польських: А. Дуфанець 1.000, урядники Дирекції домен і лісів 10.000, Парохіяни Усп. церкви 1.000, гурток українській на городецькім передмістю 10.000, Михайло Грушевський 20.000, Ізидор і Надія Громницькі 2.000, громада Боратин — Сокаль 1.500, Збірка в церкві в Камінці Струм. 2.648, Петро Чубатий 1.000, Д р Ярослав Олесницький 5.000, Народна Торговля Львів 20.000, Де. Елішевський Яричів 300, Д р. Говикович 5.000, Д р Юркевич 5.000, Д р Гладишовський 5.000, Ференцевич 5.000, Стефанівський 2.000, Д-р Щуровський 1.000. Збірка пані Яремової в Малнові 1.850, о. Лопатинський 1.000, громада Завалів 1.600. Т во „Січ" в Яворові 3.430 громада Скварява 1.500, Ст. Волошинський 200, Михайло Бачинський 300, Григор Івашко 500, Гнат Проць 200, Ів. Михалич 200, Хоржевич 100, Дмитро Кокош 500, Мих. Демків 500, о. Кароль Евген Микулинці збірка в церкві 4.365, Палюхова 200, Андрущишин 200, Голдан Осип 150, Ярош 500, Дочечова 300, Грещак 300, Воловець 200, Ошпар 200, Богуцький 200, Мельничова 300, Чайківський 200, о. Д. Лопатинський Львів 100, о. Симеон Кульчицький в Вощанцях 100, о. Володимир Утриско — Скварява 300, о. Яків Яхно 100, о. Корнило Строцький — Добряничі 2.890, о. Мих. Світенький — Ладичин 3.100, Уряд парох. Жовква 600, Марія Янкевич неприйнятий гонорар Д р Давидяком 2.000, громада Збоїска 3.555. Т-во „Просвіта" в Морав. Остраві 75 чеських корон.

На українську університетську молодь зібрав Повітовий Комітет збірок в Стрию — в громадах: Жулин кг. 101 жита, Мп. 325; Моршин кг. 46 жита, кг. 6.5 гороху, Мп. 30; Лукавиця нижна кг. 65 жита, Мп. 90; Семигинів кг. 90 жита, Мп. 250; Лукавиця вижна кг. 62 жита, Мп. 120; Вівня кг. 62 жита, кг. 20 пшениці, Мп. 465; Воля довголуцька кг. 45 жита Мп. 82; Довге кг. 140 жита; Стрілків кг. 90 жита; Лопатники кг. 41 жита; Пукеничі кг. 46 жита, Мп. 40; Конюхів кг. 135 жита, кг. 44 пшениці, Мп. 1115; Гірне кг. 112 жита, кг. 24 пшениці, Мп. 155; Стрий Мп. 33.088; Стрий (Лань) кг. 40 жита, кг. 67 пшениці, Мп. 1.360; Дівголука кг. 75 жита, Мп. 3.162; Кавсько кг. 80 жита, Мп. 100; Голобутів кг. 100 жита, Мп. 325; Пятничани кг. 68 жита; Лисятичі кг. 103 жита кг. 50 пшениці; Завадів кг. 91 жита, Мп. 2.305; Нежухів кг. 70 жита, Мп. 1730; Бережниця кг. 102 жита; Братківці кг. 63 жита, кг. 281 бульби. Мп. 1.775; Любинці кг. 60 жита, Мп. 170; Дуліби кг. 119 жита; Колодниця кг. 40 жита; Кавчий кут кг. 70 жита, кг. 11 гороху, кг. 8 ячменю; Дідушиці вел. кг. 157 жита, кг. 50 пшениці, Мп. 100; Добрівляни кг. 62 жита, Мп. 3.700; Лисятичі кг. 34 жита, кг. 27 пшениці; Гребовець кг. 156 жита, кг. 53 пшениці, Мп. 390; Заплатин кг. 199 жита, кг. 31 пшениці, Мп. 300; Верчани кг. 183 жита, кг. 14 пшениці, Мп. 1.620; Добряни кг. 83 жита, кг. 42 пшениці, Мп. 1.200; Татарско кг. 43 жита, кг. 6.50 пшениці, Мп. 199; Підгірці кг. 80 жита, Мп. 350; Сіхів кг. 83 жита, кг. 5 пшениці, Мп. 65; Слобідка кг. 32 жита, кг. 10 пшениці, Мп. 2.180; Монастирець кг. 35 жита; Дашава кг. 147 жита, кг. 12 пшениці. Крім сього вплинуло з П. К. З. в Сколім Мп. 14.185, в Синевідско вижнього Мп. 8.280 з П. К. З. з Жидачева кг. 460 жита, кг. 56 бульби, кг. 54 ячменю і Мп. 1.456.

Разом зібрано кг. 3.870 жита, кг. 455.50 пшениці, кг. 17.50 гороху, кг. 337 бульби, кг. 62 ячменю і Мп. 83.312 — крім сього побрано від Ц. К. З. Мп. 50.000 на організацію збірки.

З того жертвовано на У. П. Т. в Стрию кг. 660 жита, а для Тов. охорони дітей кг. 200 жита, кг. 17 гороху, кг. 337 бульби і кг. 62 ячменю.

Закуплено 65 мішків за квоту Мп. 25.500; прочі видатки виносили Мп. 30.712. Продано кг. 1.504 жита за Мп. 99.000.

Передано до Ц. К. З. кг. 446 пшениці і Мп. 285.720 (вчисляючи в це довг У. П. Т. в Стрию Мп. 63.000 — за проданих кг. 840 жита і довг Тов. охорони дітей Мп. 46.620 — за проданих кг. 666 жита.

Всім Жертводавцям, як і організаторам збірок складає на сім місци подяку

Центральний Комітет Збірок.

ЕКОНОМІЧНИЙ ВІСТНИК.

Краєвий Союз Кредитовий.

(Докінчення).

Біланс Краєвого Союза Кредиг за 1921 р.

Стан довжний:

1. Уділи (паї)	Мп.	1,724.599 41
2 Фонд резервовий	"	555,724 00
3. Спеціяльна рез. страт	"	566 122·00
4. Вкладки до обороту	"	49 493 999 34
5 Банкові кредити	"	24.956.923·37
6. Відсотки наперед побрані	"	600.096·40
7. Зиск за рік 1921	"	522.736·36
Разом	Мп.	78,420.200 88

Стан чинний:

1. Готівка	Мп.	3,152 319·89
2. Льокації	"	4 573 014 33
3 Уділені позички	"	27,480 733·29
4. Рахунок ріжних	"	6,901.442,29
5. Відсотки наперед заплачені	"	152.074 55
6. Інвентар	"	233.000 00
7. Рахунок недвижимостий	"	35,927.616 53
Разом	Мп.	78,420.200 88

Рахунок зисків і страт:

З рах. відсоток	Мп.	3,711 124 36		
" " адміністрації			Мп.	3,304 836 76
" " адм. реальности		82.332 76		
" " інвентаря (аморт.)			"	25.884·00
Зиск до розділу			"	522 736 36
	Мп.	3,853.457·12	Мп.	3,853 457·12

На цім закінчив дир. Саєвич свій звіт, почім о. Д. Лопатинський предложив іменем контрольної комісії звіт стверджуючи на основі провірки каси, книг і рахунків правильність предложеного білянсу, рахунку страт і зисків і зиску в квоті 522.736 36 Мп.

Над предложеним звітом розвинулася широка дискусія, в якій забирали голос пп: д-р Іван Кунців з Рави руської, д-р Володимир Електорович з Чорткова, директор Еманул Павлюк зі Стрия, д-р Теофіль Кормош з Перемишля, д-р Ст. Баран, дир. Сильвестер Герасимович, Адольф Подлєвський д-р Альфред Говикович, д-р. Любомир Рожанський зі Львова. Бесідники жадали деяких близших пояснень до певних уступів звіту дирекції, білянсу і рахунку зисків і страт та висказували свої бажання до управи на будуче. На запити членів відповідали дир. Ом. Саєвич і дир. Антін Гладишовський. З бажань загальної натури, що відноситься до загальних зборів кооперативів, належить піднести бажання висказане д-ром Ст. Бараном, щоби на будуче українські кооперативи, о скільки осередні і більші, як одну точку денного порядку загальних зборів ставили реферат на загально-економічну тему, або що стоїть в звязку в діяльністю кооперативу (про загальне фінансове положення краю, взаємини між союзними кооперативами і централями, співпраця кооперативів ріжного рода на місци, способи поширення і скріплення певного рода кооперативів, законодавство в відношенню до кооперації і т. д), бо в цей спосіб попри полагоду звичайних, з законом приписаних чинностей загальних зборів, що трактується у нас яко свого рода панщину, викличеться ширше заінтересовання справами кооперації і розуміння загально економічних явищ, чого нашому громадянству дуже бракує. Таке доповнення порядку загальних зборів коротким, ядерним рефератом на загально кооперативну чи економічну тему усуне банальність загальних зборів, дасть безпосередно користь учасникам і у висліді скріпить сильнійший духовий звязок загалу членів з кооперативом. Такі реферати оголошені друком, поширять загально економічне образовання ширших кругів, а в додатку можна їх використати і на загальних зборах місцевих кооперативів. Цей вельми корисний звичай панує на заході і длятого там кооперація має під себою трівкі основи, а тамошний загал прикладає більше інтересу до явищ економічного життя Таку реформу загальних зборів, треба рішучо завести і у нас.

Д-р Кормош висказав гадку, що збори повинні бути посвячені для докладного обговорення справ адміністраційних і рахункових замкнень та бажань союзних спілок, а реферати пропоновані д-ром Бараном надавалися би до обговорення на окремій анкеті зглядно зборах.

Заряджено перерву в ціли доповняючого вибору двох членів надзираючої ради та трьох членів контрольної комісії На скрутаторів покликано д-ра Кунцева і п. Цмйла-Кульчицького та проф. д-ра Студинського і п. М. Стефанівського. По перерві провід обняв заст. голови надз. ради д-р Володимир Охримович. Дискусія продовжувалася дальше Принято внесення д-ра Льонгіна Озаркевича з Городка Ягайл на уділення абсолюторії дирекції і надзірній раді за р. 1921 і на розділ чистого зиску згідно з висказом надзираючої ради в цей спосіб що з загальної квоти 522,736 36 мп. чистого зиску за рік 1921. приділено 200000 мп. на фонд резервовий, 150000 мп. на спеціяльну резерву страт, врешті 172 736 36 мп. яко дотацію на 10 проц. диві денду. Оголошено вислід виборів Вибрано до надзираючої ради пп Ільва Венгера з Пісадок і Михайла Терлецького з Борислава а до контрольної комісії пп. Миколу Заячківського, о. Дамяна Лопатинського і Юліяна Січинського.

Збори закінчено о год. 7. веч.

(С. Б.)

Стан засівів.

Варшавський статистичний уряд подає такі дані про стан засівів з кінцем квітня ц. р. Наслідком приморозків і взагалі низької температури протягом місяця квітня стан засівів погіршився і представляється — коли означити 5 стан дуже добрий, 4 добрий 3 середній, 3 мірний і 1 злий — на землях прилучених до Польщі ось як: пшениця озима 2.9, жито озиме 3.3, ячмінь оз. 2.5, ріпак оз 2 3, конюшина 2.4. сіножати 2.6, пасовиска 2.4 В поодиноких воєвідствах стан пшениці і жита був такий: варшавське пшениця 2 2, жито 2.7, луцьке пшениця 3 1, жито 3.3, келецьке пшениця 2 9, жито 3.4, люблинське пшениця 3 0 жито 3.4, білостоцьке пшениця 3 0, жито 3 5 новгородське пшениця 2.6, жито 3.2, поліське пшениця 2 9, жито 3 6, волинське пшениця 3.1, жито 3 8, повчаське пшениця 2.7, жито 3 3 краківське пшениця 3 1, жито 3.5, львівське пшениця 2 9, жито 3 1, станиславівське пшениця 3 3, жито 3 5 тернопільське пшениця 3.3, жито 3 6, Шлеськ цешин. пшениця 3 0.

Курс грошей.

Курси заграничних валют. Львівська неофіціяльна біржа нотувала дня 9. мая американські доляри 3 970—3.975, одинки і двійки 3.880·—3.875, канад. доляри 3.860—3.870, одинки і двійки 3.760—3.770, нім. марки 14.10—14.15, сотки 13·70—13·90, дрібні 13.50—14·00, леї 26.50—27·50, дрібні 25·20—26·20, чеські корони 75·00—78·00, дрібні 73·00 до 75·—, австрійські тисячки з новійшої емісії 730—750, старшої емісії 2250—2350, сотки новійшої емісії 70·00—75·00, стар. емісії 220·00 — 225·00, 50 - коронівки 45·00—140·00, 20-коронівки 20—26, 10 - коронівки 10—13, 1-ки і 2-ки 0 50—0·60, рублі 5 сотки 2·20—2·30, сотки 2·50—2.80 25-рубл. 1·75—1 85, 10-рубл. 1·50—1·60, решта дрібних від 0·80—1.00 думські тис. 5·00 —45 00, думські 250-рубл. 20·00 до 40·00 карбованці 1·00—2·10, гривни 4·00—7·50; франц. франки 340—370, фунти штер. 16.800—17.200, шв. франки 750—780. Золото: 20 кор. 16.000—16.100, 20-франківки 14.800 - 15.000, 20 марківки 16.200—16.300, фунти шт. 14 500—14.600, 10-рубл. 19.800—20.000, дол. 3.770—3.780. Срібло: Австр. корони 278—290. 5-кор. 1460—1500, фльорени 720—750, рублі 1.150—1.160, копійки 4·80—5 00, амер. доляри 2.900—2.950, половинки і чвертки 2.600 - 2.525, канад. доляри 2.600—2 650, дрібні 2.400—2.450, леї 270 — 275.

Ціни збіжа.

Дня 8. мая нотовано у Львові такі ціни збіжа за 100 кг.: пшениця 17.800—18.600, жито 13.200—13.600, ячмінь 11.200—11.600, овес 13.200—13.500, кукурудза 12.000—12.600, бараболя 3.100—3.300, фасоля 15.000—16.600, горох 11.500—12.000, біб 8.500—9.000, вика 8.500—10.900, лубін 7.800—8.200. гречка 11.500—11 800, мука: житня 19.700—20.700, пшенична 25.700—26.700, отруби пшеничні 8.000—8.200, отруби житні 7.800—8.000. Мішки 425 - 460 Конюшина 110.000—125.000 Солома 3.200—3.400, сіно 5.800—6.000, лен 19.500—21.000, гречана каша 22.000—23.000.

При зміні адреси просимо не забувати подати і попередну свою адресу.

ОПОВІСТКИ.

Народній театр Тов. „Українська Бесіда“ у Львові, під артистичним проводом Олександра Загарова. Саля Тов. ім. М. Лисенка, вул. Шашкевича ч. 5.

Субота 13 мая: другий раз „НАДІЯ“ соціяльна драма на 4 дії Г. Гаєрманса.

Неділя, 14. мая: попол. „КАТЕРИНА“ опера на 3 дії М. Аркаса. вечером „ТАРТЮФ“, комедія на 4 дії Ж. Молієра в перекладі В. Самійленка.

Білети продає раньше „Народна Торговля, а в день вистави від год. 10 до 12 перед пол. і від год. 2 попол. каса театру.

Зїзд Товаришок сем. У. П. Т. у Львові, які складали іспити зрілости в осени 1912 року відбудеться в часі Зелених Свят у Львові с. р. Всіх інтересованих проситься зголосити свою участь на адресу. Марія Кордюк-Рудницька, вул. Здоровля 12. 1316 2—3

Абітурієнти академічної гімназії з 1902 р. зовуть негайно подати свої адреси на руки проф. Северина Лещія (Львів, акад. гімназ. вул. Сапіги), з уваги на товариський зїзд, плянований на 15. VI. 1922 р. — С. Лещій, М. Тершаковець. 1289 3—3

Члени читальні „Просвіта“ в Зальці змиївській зложили 2000 мп. на інвалідів, 1000 на емігрантів з Придніпрянщини, 260 на Рідну Школу. 1—1

З правничого Товариства. — Продовження реферату През. Децикевича. „Про воєвідську самоуправу“ слідуватиме в четвер дня 11. червня, год. 6 вечер, саля Бесіди „Народний Дім“. 1333 1—1

Замість вінка на могилу тов. і осаула Юрія Отмарштейна замордованого невідомими бандитами, складає Львівська повітова Січ 5000 мп. на фонд українських інвалідів. 1330 а) 1—1

ЛИСТУВАННЯ.

(Запити і відповіди).

Член в 5 сокальської бригади У. Г. А. прошу о звістки про судьбу хорунжого артилерії **Івана Олійника.** Ласкаві відомости до Івана Макушки, Струтин нижний Рожнітів. Закордонні часописі проситься о передрук. 1327 1—2

Дрібні оголошення.

УЧИТЕЛЬКА літ 27, з посагом 2,500.000 Мп. з браку знайомости шукає товариша життя. Зголошення з фотографією слати до Адміністрації під „Учителька“. 1361 1—1

КОЛЕСО (розер) уживане, в добрім стані купить „Сокіл-Батько“, Львів, вул. Руська 20. 1341 1—1

ПАРОХІЯ СТУДІНКА (почта Калуш (6 км.) 2 км. до стації, близько до Станиславова, 2200 душ, 80 моргів доброго поля, о 3 церквах, нова хата і будинки побудовані 1921 р. до заміни за иншу о одвій церкві, рівнож близько стації і міста. 1342 1—2

МОЛОДИИ, пристійний абсольвент навяже переписку з гарною брунеткою в матримоніяльній цілі. — Посте рестанте 999. Нове село к. Підволочиск. 1331 1—1

ДО ВИАРЕНДОВАННЯ маєтність Цвітова пов. Бучач обшару около 600 моргів. Оферти вносити до канцелярії адвоката д-ра Евгенія Гвоздецького у Львові, вул. Красіцких ч. 6 до дня 15. червня 1922 р. 118 в 1—5

УЧИТЕЛЬ навяже переписку з Українкою приємної вдачі — в цілі матримоніяльній; для безпосадних товаришок по званню — вигляди на посаду. Ласкаві зголошення з фотографією слати в Адмін. „Гром. Вістн.“ під „Над Прутом“ до 20. мая. 1339 1—3

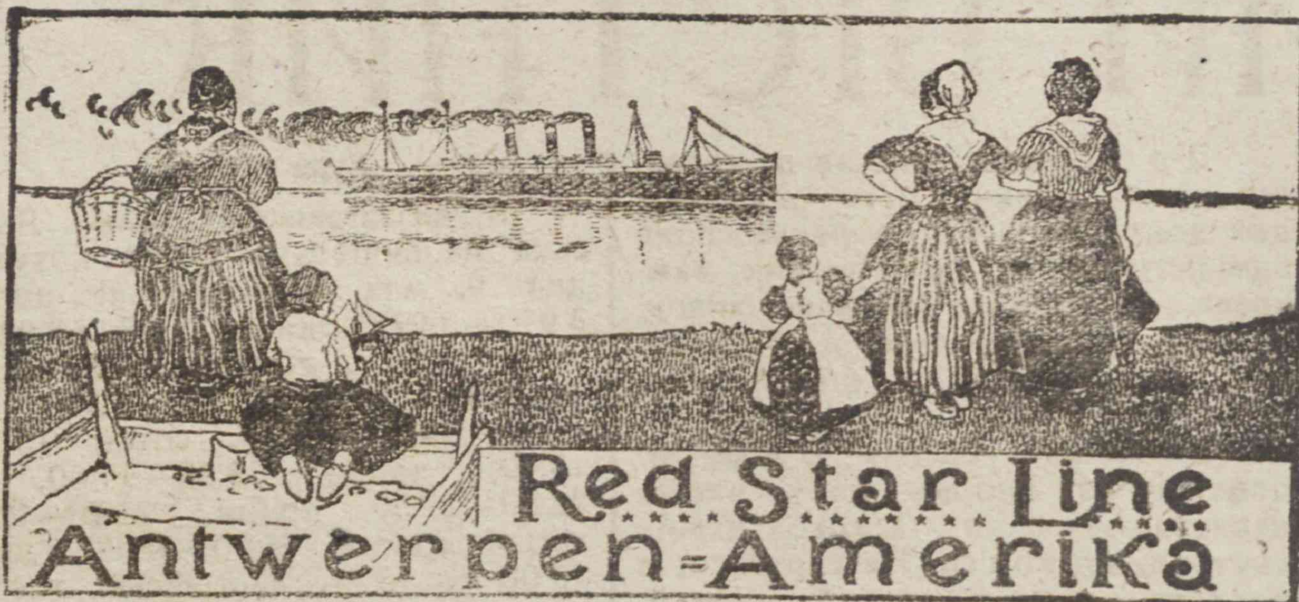
ПОТРЕБУЮ достави 50—100 літрів денно свіжого молока. Гачкевичева, вул. Слопківська 35, споживчий склеп. 1304 3-3

ПРОДАМ II. пов. велику каменицю біля готелю „Зожа“ ґаз, електрика Зголошення до Адміністрації під „Користь“. 1296 3—3

ПІВ ГОДИНИ потягом із Станиславова 14 моргів, половина орного продає Сидонія Ходринська Станиславів р. restante. 1276 2—3

ТОКАРНІ, Стругачки, Вертячки, Гиблярки, Тальмові пили, Циркулярки, Кружляки, Вінди, Трансмісії, Паси поручає „Пільот“, Львів Баторого 4. 1277б) 2—30

ОГОЛОШЕННЯ.

RED STAR LINE

Львів, вул. Сикстуська 29

Одинока безпосередна парова плавба між

АНТВЕРПІЄЮ-НЮЙОРКОМ і ДАНЦІҐОМ-НЮЙОРКОМ.

Наші кораблі відпливають прямо з АНТВЕРПІЇ і ДАНЦІҐУ. Пасажирі не потребують доїздити малими кораблями до великих і не пересідають з **одного пароплаву на другий.** Всі наші пароплави мають осібні карти III. кляси для 2, 4 і 6 осіб.

„RED STAR LINE" знана є з найліпшого обходження з емігрантами і тому майже половина всіх емігрантів з Польщі їде пароплавами „RED STAR LINE" Транспорти з Варшави відіздять що середи під опікою рутинованих конвоєнтів. Щоби відіхати транспортом, мусять пасажирі зголошуватися найдальше що понеділка.

Поручаємо спеціяльні наші американські пароплави **(відїзд 25. мая ц. р.) „КРООНЛЯНД і ФІНЛЯНД" (відїзд 25. червня ц. р.)** що їдуть під американською флягою. Ніякі заграничні пароплави не мають права їздити під американською флягою.

Пасажирі, що вже поредтим дали завдаток на корабельні карти просяться, щоби зголосилися до нашого бюра, або подали свої адреси, задля уділення їм інформацій в справі виїзду до Америки. — Всіх докладних інформацій в справі виїзду до Америки нашими кораблями, як також в справі купна корабельних карт уділяє безплатно

„RED STAR LINE" Львів, вул. Сикстуська 29.

УВАГА! В наших бюрах пишеться безплатно листи і телеграми по анґлійськи до рідні в Америці. XX 1—1

КОПЕРНИК і МАРУСЕНЬКА

висвітлюють від вівтірка дня 9. мая ц. р тільки 3 дні т. є. до четверга 11. ц. м. включно найемоціональнійшу і дуже сензаційну драму в 6. актах п. з.

Страхіття моря і джунґлі

VI. і остання серія сензаційної американської драми п. з.

„Індійський книжал".

НАВЯЖЕ переписку в матримоніяльній ціли конципієнт нотар., молодий, гарний, високий шатин з панною або молодою вдовою. Бажаний більший посаг для спільного добра. Неанонімні зголошення Адмін. „Гром. Вістника" під „Щаслива нагода". Дискреція заручена 1323 2—2

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

господ. спож. Спілки

— „ВЛАСНА ПОМІЧ" —

зареєстр. кооперативи з обмеж. порукою в ТОВМАЧИКУ пов. КОЛОМИЯ

відбудуться в неділю, дня 14. мая 1922 р. о год. 5. попол. в домі Читальні з слідуючим порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з попер. Загальних Зборів.
2) Доповнення членів Управи і Надзірної Ради.
3) Внески і запити.

В Товмачику, дня 2. мая 1922.

о. Сильв. Михайлів предс. Надз. Ради 1329 1-1 **Степан Ґура** секрет.

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Товариства кредитового

„Надія" в Чорткові

відбудуться дня 22. мая 1922. о год. 11. перед полуднем в льокалі „Народнього Дому" в Чорткові.

Денний порядок обіймає:

1) Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів.
2) Справоздання Дирекції з касового діловодства за рік 1921.
3) Справоздання ревізійної Комісії з внеском на уділення Дирекції абсолюторії.
4) Розділ зисків і страт.
5) Зміна статута від §§ 1 до 44.
6) Внесення і запити.

Колиб в висше означенім часі не зійшлося відповідне число членів, відбудуться Загальні Збори з тим самим денним порядком і того самого дня о годині 12 в полудне, які будуть мати право рішати, без огляду на число членів.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ:

Д-р Електорович голова. 1332 1—1 *О. Д. Паневник* секретар.

ПАРОХІЯ СОКОЛІВ почта Потік золотий, повіт Бучач потребує дяка. Пояснення устно. 1338 1—1

Оголошення

Майстри, підмайстри і фахові робітники мулярські, малярські, кафлярські, бляхарські, бетонярі, монтери, студнярі, машиністи, лякерники, тапіцери, покривачі дахів, як також підприємці будівельні, малярі церковні, бронзівники зволять у власнім інтересі подати свої адреси враз з описом життя, кваліфікацій і виконання праць **Українському Технічному Товариству у Львові ул. Оссолінських ч. 6.** 1314 3 3

ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

Т-ва „НАРОДНИЙ ДІМ"

в ЧОРТКОВІ

стоваришення зареєстр. з обмеж. порукою відбудуться дня 30. мая 1922 р. о год. 10. передпол. у власних комнатах, з слідуючим дневним порядком:

1. Відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів.
2. Звіт Дирекції з діловодства за рік 1921.
3. Відчитання звіту ревізора Краєвого Союза Ревізійного у Львові.
4. Звіт Контрольної Комісії і уділення Дирекції абсолюторії.
5. Внески Надзірної Ради, що до розділу зиску з 1921 року.
6. Доповнюючий вибір 3 членів Надзірної Ради і одного заступника.
7. Вибір 3 членів, і 2 заступників Контрольної Комісії.
8. Зміна статута від § 1 до § 33.
9. Затвердження реґуляміну для Надзираючої Ради.
10. Затвердження презенційної марки для Надзираючої Ради.
11. Внески і запити членів.

Річний Звіт, річні рахунки, і біланс — є виложені в льокалю стоваришення для перегляду членам в годинах урядових.

На случай браку комплету на отсих Загальних Зборах — відбудуться другі Загальні Збори з тим самим порядком о годині 11 перед полуднем того самого дня, без огляду на число присутних.

Чортків, дня 5. мая 1922.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ:

Др Мих. Ведрак в. р. голова. **Др І. Гринчишин в. р.** секретар.

1310 2—3

Тов. зареєстр. з обм. порукою

„РУСЬКА КАСА"

на ЛИЧАКОВІ

приймає вклади до обороту на 5 проц. з піврічною капіталізацією. Уділяє дешевого кредиту своїм членам на вексель, а довше термінового на скрипти.

Домівка Товариства при вул. Гловнера ч 12, I. пов. — Урядові години від 6—9-ої вечером. 1335 1—3

Адвокат д-р Михайло Бабюк

Бурштин, прийме сейчас — конципієнта з практикою. —

1334 1—4

ПОТРЕБУЮ Збірника народніх пісень Я Головацького (в чотирох томах) і словаря О. Партицького. Зголошення з ціною подавати на адресу: В. Гнатюк, Львів, Чарнецького 4. 1328 1—2

ПОЗІР! ПОЗІР!

Властителі млинів і тартаків!

Всілякі урядження млинські а то:

Каміня оригінальне патенту „Гелера", з французького кремінця, шміргелеві, — вальці, каспри голендри, ґазу швайцарську і т. п.

Решшайдовські пили ґатрові і циркулярні, оригінальні і марки „Штайнбок", шміргліфки.

Паси віденські шкіряні у всяких розмірах, — — — — — —

Олива циліндрова і машинова

поручає **ЛЕВ ЛЕШ** бюро технічно-торг. **в СТАНИСЛАВОВІ, вул. Петра Скарги ч 43.** 1340 1—12

„Українське Письменство т. XII. 3"

вийшло з друку як III. том драмат. творів І. Воробкевича.

Ціна примірника оправленого у півполотно 1000 мп, ціле полотно 1200 мп. з пересилкою о 100 мп більше. Штуки надаються до вистав. II 2—2

„Зимовий вечір"

драматичний етюд М. Старицького на 2 відслони. Ціна одного примірника 150 мп., з пересилкою 200 мп. Замовлення слати на адресу: КАНЦЕЛЯРІЯ ТОВ-А „ПРОСВІТА ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10.

ЗАГАЛЬНИЙ ЗБІР

„Союза Українських прив. урядників Галичини"

відбудеться у Львові

дня 14-ого мая (неділя) о год. 10-тій ранком в комнатах **„Української Бесіди", вул. Рутовського, 22. („Нар. Дім")** зі слідуючим порядком нарад:

1) Відкриття Збору і вибір Голови Збору (§ 14 статута)
2) Відчитання протоколу з послідного Загального Збору,
3) Звіт Головної Ради;
   а) Загальний огляд діяльности в 1921 р.
   б) Касовий звіт за 1920 і 1921 р.,
4) Звіт Провірної Комісії в провірки діловодства за 1920—1921 р., дискус'я над звітами і внесенням в справі уділення абсолюторії Головній Раді і Провірній Комісії,
5) Реферат,
6) Вибір голови 11 членів і 6 заступників членів Головної Ради та 5-ох членів Провірної Комісії на діловий рік 1922,
7) Усталення висоти членської вкладки на рік 1922,
8) Внесення і запити.

Якщо в означеному часі не явиться на Зборі 1/3 часть всіх членів потрібна до правосильности нарад, відбудеться **о год. 11-тій того самого дня,** в тім самім місци і з тим самим порядком нарад другий Збір, який рішатиме правосильно без огляду на число присутних членів.

Право участи в Загальнім Зборі має кождий член, що виплачував членські вкладки по конець місяця лютого 1922 р. включно (§ 10 статута).

ЗА ГОЛОВНУ РАДУ:

Василь Цмайло Кульчицький, голова. 1253 2-2 *Антін Гаврилко,* писар

ОСТАННІ ВІСТИ З ҐЕНУІ!

Маґазин модних і ґалянтерійних товарів Й. МІНЦЕР, ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 14 повідомляє ВП. Публику, що від дня 8. мая до 12 мая ц. р. продає товарі з 10% опусту то значить:

Рекламовий тиждень!

Ціни фабричні! Жіночі реформи 750 Мп., патентові панчохи 250 Мп., тонкі панчохи 275 Мп. Fil' de cosse 575 Мп., шовкові фльорові 1350 мп., нитяні скарпитки від 140 Мп., весняні рукавички 580 Мп., і I. сорта 875 Мп. також вибагливе мужеське і жіноче білля, віденські кравати, жіночі скіряні торбинки і т. п.

1317 2—2

— — — ПОЗІР! Від вище поданих цін і виставових цін 10 процент опусту. — — —

Видає і за редакцію відповідає Олекса Кузьма. З друкарні Спілки „Діло".